

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องปัญหาในการตรวจสอบภาษีของเจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำพูนต่อกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือลำพูนมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรของสำนักงานพื้นที่ลำพูน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการตรวจสอบภาษีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือลำพูน การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มประชากรจำนวน 20 ราย ดังแสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การสรุปผลการศึกษสามารถจำแนกออกเป็นข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี จำนวน 20 ราย ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ช่วงอายุ ตั้งแต่ 25-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาการบัญชี ตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี 4 มีประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบ 3-5 ปี ได้รับการอบรมหลักสูตรการปฏิบัติและระบบภาษี สำหรับการประกอบกิจการนำเข้าและส่งออก และกิจการในนิคมอุตสาหกรรม/คลังสินค้าทัณฑ์บน จากกรมสรรพากร ไม่เคยอบรมจากภายนอก เมื่อมีปัญหาในการตรวจสอบจะแก้ไขข้อสงสัยในการตรวจสอบภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสอบถามจากหัวหน้าหรือเพื่อนร่วมงาน การตรวจพบปัญหาในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนไม่เกินร้อยละ 10 และได้รับผิดชอบดูแลอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้ารวมจำนวน 30 แห่ง

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

พบว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ความรู้ความเข้าใจในระดับมากเรื่องสิทธิประโยชน์ในการส่งออก ส่วนความรู้ความเข้าใจ

ระดับปานกลางเรื่องสิทธิประโยชน์ทั่วไป สิทธิประโยชน์ในทางภาษีอากร การเฉลี่ยรายจ่าย สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนในเขต 3 สิทธิประโยชน์สำหรับรายได้จากดอกเบี้ย นโยบายการส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้เท่ากัน พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน สิทธิประโยชน์สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การเฉลี่ยรายได้ การเฉลี่ยรายจ่าย วิธีการตราสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ แนวปฏิบัติเมื่อสินค้า วัตถุดิบขาดหรือเกินจากรายงานสินค้า วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาต่อมูลค่าของสินทรัพย์ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหลักประกันและคุ้มครอง วิธีการบัญชีสินค้าสำเร็จรูปของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแต่มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อยเรื่องวิธีการตัดมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่ของทรัพย์สินที่สูญหายหรือชำรุดของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและวิธีการบันทึกสินทรัพย์ถาวรของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

5.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการตรวจสอบภาษีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

โดยสามารถจำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการของกิจการ ปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการ และปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี

พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง โดยให้ความสำคัญระดับปานกลางกับปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับการคำนวณกำไรสุทธิและภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน การยื่นแบบและนำส่งภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน แนวการปฏิบัติเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน แนวการปฏิบัติกรรับรู้ เฉลี่ยรายได้ของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรและค่าเสื่อมราคาของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแต่ให้ความสำคัญระดับน้อยกับปัญหาแนวการปฏิบัติกรรับรู้ และเฉลี่ยรายจ่ายของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

กลุ่มเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความร่วมมือของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับปานกลางกับปัญหาการจัดเตรียมผู้รับผิดชอบที่ใช้ในการตรวจสอบ ผู้ประกอบการขาดการเอาใจใส่ในการปฏิบัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในหลักเกณฑ์ภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการ

ลงทุนขาดการเอาใจใส่ในการจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ และขาดการอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ แต่ให้ความสำคัญระดับน้อยกว่าปัญหาผู้ประกอบการมีเจตนาทุจริต

กลุ่มเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ให้ความสำคัญกับปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากกับปัญหาการขาดการพัฒนาบุคลากรในสายการตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยเฉพาะเรื่องกรอบรมเจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญในการตรวจสอบบางกิจการเนื่องจากกิจการที่ได้รับผิดชอบมีความหลากหลาย มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด หรือหลักการ สิทธิประโยชน์จนตามไม่ทัน ขาดบุคลากรเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ แต่ให้ความสำคัญระดับน้อยกว่าปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

5.1.4 ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ได้ให้ข้อเสนอแนะจำแนกเป็น 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการของกิจการ ความร่วมมือของ ผู้ประกอบการ และเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเห็นว่าควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับผู้ประกอบการ เช่น การออกเอกสารความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน โดยใช้ภาษาเข้าใจง่ายแก่ผู้ประกอบการ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับกรมสรรพากรต่อกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นรายกิจการ และผู้ประกอบการควรใส่ใจไม่เฉพาะสิทธิประโยชน์ตามบัตรการส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น ควรจะสนใจศึกษาถึงหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น การคำนวณกำไรสุทธิ การเสียภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เป็นต้น

2. ด้านความร่วมมือของผู้ประกอบการ

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเห็นว่าควรชี้ถึงประโยชน์ของการปฏิบัติที่ถูกต้อง และให้คำแนะนำอย่างสุภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือ ควรกระตุ้นผู้ประกอบการให้มีความสนใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายกรมสรรพากรและขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขแต่ละครั้ง และ ผู้รับผิดชอบควรเอาใจใส่ในการจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบและมาให้ตรงกำหนดเวลานัด

3. ด้านเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเห็นว่าควรมีการพัฒนาบุคลากรโดยการจัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการบันทึกรายได้รายจ่ายของกิจการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเทคนิคการตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสร้างความตระหนักต่อหน้าที่เพื่อป้องกันการขาดความเอาใจใส่ในการพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน ตรวจสอบอย่างถูกต้องไม่บกพร่อง ถูกต้องรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

5.1.5 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานการศึกษาออกเป็น 2 ข้อ คือ

- สมมติฐานข้อที่ 1** ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแตกต่างกันตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน
- สมมติฐานข้อที่ 2** ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแตกต่างกันตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

สามารถสรุปผลการศึกษาแยกตามข้อสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแตกต่างกันตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

1. ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแตกต่างกันตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องสิทธิประโยชน์ทั่วไป และสิทธิประโยชน์ในทางภาษีอากรเท่านั้น ส่วนความรู้ความเข้าใจเรื่องอื่นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแตกต่างกันตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสามกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัญหาการตรวจสอบภาษีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแตกต่างกันจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

1. ปัญหาการตรวจสอบภาษีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแตกต่างกันจำแนกตามระดับการศึกษา

1) ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับปัญหาการตรวจสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องแนวการปฏิบัติกรรับรู้ และเฉลี่ยรายจ่ายของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น ส่วนปัญหาเรื่องอื่นมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีปัญหาการตรวจสอบเกี่ยวกับปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีในระดับมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ปัญหาการตรวจสอบภาษีกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแตกต่างกันจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

1) ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี ประสบการณ์ 3-5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ให้ความสำคัญกับปัญหาการตรวจสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสามกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี ประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี และประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ทั้งสามกลุ่มให้ความสำคัญกับปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสามกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีจำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี ประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ให้ความสำคัญกับปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีในระดับมาก เมื่อพิจารณาความสัมพัทธ์รวมแล้วพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย

5.2 การอภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบจะเห็นว่าปัญหาที่พบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับการคำนวณกำไรสุทธิและภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน การยื่นแบบและนำส่งภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน แนวการปฏิบัติเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน แนวการปฏิบัติการรับรู้เฉลี่ยรายได้ของ กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และแนวการปฏิบัติเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรและค่าเสื่อมราคาของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เนื่องจากกฎหมายส่งเสริมการลงทุนมีข้อกำหนดที่ซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจ ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องกฎหมายส่งเสริมการลงทุน เป็นไปตามแนวปฏิบัติทางภาษีตามพระราชบัญญัติการลงทุนของกนกวรรมณ สุทธิรณาดผ่านนโยบายส่งเสริมการลงทุน และผลการศึกษาของ เยาวเรศ ธรรมรัตน์

5.2.2 ปัญหาความร่วมมือของผู้ประกอบการในระดับปานกลาง จะเห็นว่าปัญหาที่พบเกี่ยวกับปัญหาการจัดเตรียมผู้รับผิดชอบที่ใช้ในการตรวจสอบ ผู้ประกอบการขาดการเอาใจใส่ในการปฏิบัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในหลักเกณฑ์ภาษีของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ขาดการเอาใจใส่ในการจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ และขาดการอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ เนื่องจากแนวการปฏิบัติทั้งทางการบันทึกบัญชี สิทธิประโยชน์ การยกเว้นรายการบางรายการมีข้อกำหนดทางภาษีแตกต่างจากการบัญชีจึงอาจทำให้การปฏิบัติงานของผู้ประกอบการเกิดข้อบกพร่องที่เกิดจากความไม่เข้าใจทั้งทางกฎหมายการส่งเสริมการลงทุน การคำนวณภาษี สิทธิประโยชน์ และข้อยกเว้นที่กฎหมายอำนวยความสะดวกให้กิจการเป็นตามแนวคิดของปัญหาการจัดทำบัญชีของกิจการส่งเสริมการลงทุนของสมเดช โรจน์คุรีเสถียร และผลการศึกษานันทิยา อินนุรี

5.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ปัญหาที่พบเกี่ยวกับปัญหาการขาดการพัฒนาบุคลากรในสายการตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยเฉพาะเรื่องการอบรมเจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญในการตรวจสอบบางกิจการเนื่องจากกิจการที่ได้รับผิดชอบมีความหลากหลายมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด หรือหลักการ สิทธิประโยชน์จนตามไม่ทัน ขาดบุคลากรเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา

ในการเสนอแนะครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการของกิจการ ความร่วมมือของผู้ประกอบการ และเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีมีดังนี้

5.3.1 ควรจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนทั้งทางบัญชี และการคำนวณกำไรทางภาษี หรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการส่งเสริมการลงทุนเป็นเอกสารที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย และประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ตามบัตรการส่งเสริมการลงทุนและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องให้ผู้ประกอบการทราบอยู่เสมอ

5.3.2 เจ้าหน้าที่สรรพากรควรมีการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการโดยชี้ถึงประโยชน์ของการปฏิบัติที่ถูกต้อง สร้างความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกับผู้ประกอบการ

5.3.3 ควรมีการพัฒนาบุคลากรโดยการจัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เทคนิคการตรวจสอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการตรวจสอบภาษีของเจ้าหน้าที่ระหว่างสำนักงานที่ได้รับผิดชอบในพื้นที่การนิคมอื่นด้วย เพื่อให้ผลการศึกษาสามารถใช้แก้ปัญหาในพื้นที่ที่กว้างกว่านี้